

Dosarul nr. 2ra-356/2022
2-19195982-01-2ra-04042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G. Manoli)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Cotorobai, I. Dutca, A. Malii)

ÎNCHEIERE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului înaintat de Societatea pe Acțiuni „Autocomerț-Service”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Autocomerț-Service” împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, executorilor judecătorești Prutean Viorica și Manole Dumitru cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de executare a documentului executoriu și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 decembrie 2019, SA „Autocomerț-Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, executorilor judecătorești Prutean Viorica și Manole Dumitru, solicitând constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău nr. 3-2175/12 din 30.10.2012 în perioada 29.06.2013 - 18.11.2019, încasarea prejudiciului material în mărime totală de 7 160 869,36 de lei, respectiv 3 375 522 de lei, ce reprezintă valoarea obiectului neexecutării și 3 785 347,36 de lei ce reprezintă dobânda de întârziere calculată pentru perioada 29.06.2013 - 18.11.2019, încasarea prejudiciului moral în mărime de 3 600 Euro, echivalentul în lei la data executării hotărârii judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii SA „Autocomerț-Service” a indicat că, la 30.05.2013 la sediul biroului executorului judecătorec Dumitru Manole a fost depus spre executare silită documentul executoriu nr. 3-2175/12 din 30.10.2012 emis de Curtea de Apel Chișinău, prin care a fost obligat Consiliului mun. Chișinău să emită actul administrativ prin care urma să dispună transmiterea în proprietatea

privată a SA „Autocomerț-Service” terenul aferent de 0,856 ha, la prețul normativ în baza Legii privind prețul normativ, care era în vigoare la data depunerii cererii de cumpărare a terenului de pământ din 20.07.2006, obligarea Primăriei mun. Chișinău să întocmească contactul de vânzare-cumpărare a terenului aferent imobilelor privatizate din mun. xxxx, str. Xxxx, cu suprafața de 0,856 ha, la prețul normativ în baza Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului din 25.07.1997, în vigoare la data depunerii cererilor de cumpărare a terenurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, obligarea Primăriei mun. Chișinău de a completa borderoul de calcul a prețului de vânzare cumpărare a terenului aferent obiectivului privatizat de către SA „Autocomerț-Service” cu suprafața de 0,856 ha, situat în mun. xxx, str. Xxxx, reieșind din prețul normativ al pământului la 20.07.2006.

Totodată a relatat că la 30.05.2013 executorul judecătoresc Dumitru Manole a emis încheierea nr. 031-227/13 privind primirea și intentarea procedurii de executare a documentului executoriu, stabilind procedura de conciliere a părților pentru data de 17.06.2013.

Având în vedere faptul că la data de 17.06.2013, documentul executoriu nu a fost executat benevol, executorul judecătoresc a emis încheierea nr. 031-227/13, privind executarea silită a documentului executoriu.

La 21.06.2013, creditorul a achitat taxele pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc în mărime de 775 de lei, iar executorul judecătoresc a înregistrat în cancelaria Consiliului mun. Chișinău și a Primăriei mun. Chișinău demersul nr. 031-227/13 din 20.06.2013, solicitând informarea despre măsurile întreprinse în vederea executării documentului executoriu.

La 25.10.2011, notarul public Popovici Valentina a autentificat acordul de rezoluțiune a contractului de vânzare-cumpărare nr. 3534 încheiat la 21.04.2005, între SRL „Ivalex Business” și SA „Autocomerț-Service”, conform căruia a fost vândut bunul imobil, construcție situată în mun. Chișinău, str. Muncești, nr. 772, cu suprafața totală de 372,7 m², nr. cadastral xxxx, înlocuit cu nr. cadastral xxxx, bunul a revenit în proprietatea SA „Autocomerț-Service”.

Drept urmare, bunul imobil cu nr. cadastral xxxx cu suprafața de 0,856 ha, a fost divizat în bunul imobil cu nr. cadastral xxxx cu suprafața de 0,681 ha și în bunul imobil cu nr. cadastral xxxx cu suprafața de 0,175 ha.

Pe parcursul anilor 2013-2018, executorul judecătoresc Dumitru Manole a expediat în adresa debitorilor mai multe demersuri, solicitând executarea imediată și necondiționată a documentului executoriu, informând debitorii despre încălcarea prevederilor Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21.04.2011, însă aceste acțiuni nu s-au soldat cu nici un rezultat.

Respectiv, la 07.11.2018, executorul judecătoresc Pruteanu Viorica a emis încheierea nr. 007-593/18 privind intentarea procedurii de executare silită, fiind stabilit termenul de executare benevolă pentru data de 21.11.2018.

Ca urmare a neexecutării a documentului executoriu, executorul judecătoresc Prutean Viorica prin încheierea nr. 007-467/19 din 27.03.2019, a stabilit termen repetat pentru Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău de a executa documentul executoriu până la 22.04.2019, însă aceste acțiuni nu s-au soldat cu careva rezultat. Respectiv, acțiunile comise de Primăria mun. Chișinău și Consiliul

mun. Chișinău sunt ilegale, deoarece timp de 6 ani documentul executoriu nu a fost executat fără careva motiv justificat, respectiv această încălcare cade sub incidența Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21.04.2011.

Prin hotărârea din 25 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de SA „Autocomerț-Service” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către SA „Autocomerț-Service”, cu menținerea hotărârii din 25 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că, acțiunea înaintată de creditorul „Autocomerț-Service” SA este neîntemeiată deoarece repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei, care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Instanța de apel a constatat că, durata executării hotărârii judecătorești susnumite nu a avut loc din vina executorului judecătoresc sau acțiunilor/inacțiunilor autorităților, instituțiilor și organelor de stat. Or, executorul judecătoresc după intentarea procedurii de executare a întreprins toate măsurile legale și posibile în vederea executării documentului executoriu, iar autoritățile de stat au conlucrat cu executorul judecătoresc, eliberând informațiile corespunzătoare.

A conchis că asupra corectitudinii hotărârii instanței de fond, care a respins pretenția reclamantei/apelante SA „Autocomerț-Service” de a fi constatată încălcarea termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești, iar în cererea de apel ultima nu a prezentat careva probe, argumente care să răstoarne situația și ar fi determinante pentru a combate motivarea instanței de fond. Or, apelanta în cererea de apel a reiterat poziția și motivele din cererea de chemare în judecată, limitându-se la faptul încălcării de către Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău a perioadei de executare a documentului executoriu. Însă, după cum a indicat instanța de apel, momentul numit nu este și nici nu poate fi unul suficient și determinant pentru a constata încălcarea termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești.

La 17 martie 2022, SA „Autocomerț-Service”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a declarat recurs împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind admiterea integrală a acțiunii (f.d. 1-6, vol. II).

În motivarea cererii a reiterat argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel. Suplimentar indicând că, instanțele ierarhic inferioare invocă nerespectarea de către SA „Autocomerț-Service” a Regulamentului „Cu privire la vânzarea-cumpărarea și locațiunea/arenda terenurilor aferente”, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1428 din 16.12.2008, dar nu se ține cont de faptul că Primăria mun. Chișinău împreună cu Consiliul mun. Chișinău au fost obligați de către instanța de judecată să execute cu strictețe dispoziția instanței de judecată.

Prin urmare, argumentul precum că SA „Autocomerț-Service” ar fi împiedicat într-un fel sau altul executarea hotărârii judecătorești nu poate fi reținut.

Consideră recurentul, că nu reprezintă argumentare justificată faptul că pe terenurile cu nr. cadastrale xxxx, xxxx sunt amplasate construcții funcționale, care nu au fost înregistrate juridic în registrul bunurilor imobile. Or, de nenumărate ori, recurentul SA „Autocomerț-Service” a informat și a invitat reprezentanții Primăriei să verifice că construcțiile care sunt amplasate fără a fi recepționate și înregistrate în registrul bunurilor imobile sau sunt construcții provizorii, care nu se supun procedurii de înregistrare, sau sunt construcții vechi, care au fost ridicate în perioada sovietică.

Recurentul menționează că, la aprecierea comportamentului reclamantului instanța de judecată urma să țină cont de faptul că SA „Autocomerț-Service” a întreprins acțiunile necesare în vederea executării hotărârii, astfel încât aceasta a solicitat executorului judecătoresc primirea spre executarea documentului executoriu, precum și a depus cereri de informare referitor la mersul procedurii de executare.

Referitor la conduita autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești, susține că debitorul avea obligația pozitivă de a întreprinde măsuri în vederea executării documentului executoriu, iar Statul Republica Moldova nu a întreprins măsuri corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile pe parcursul a 6 ani 3 luni și 27 zile.

Cu referire la prejudiciul material suportat de reclamant, recurentul consideră că valoarea obiectului neexecutării constituie suma de 3 375 522 de lei, deoarece la acest quantum a fost estimată valoarea bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxx (2 477 059 de lei), xxxx (898 463 de lei) de către organul cadastral pentru impozitare. Iar după cum rezultă din art. 27 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea de evaluare nr. 989 din 18.02.2002, evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării se efectuează prin evaluarea masivă a bunurilor imobile tip și prin evaluarea individuală a obiectelor specifice, prin urmare, valoarea bunului imobil constituită în scopul impozitării este mai mică decât valoarea de piață și deci, valoarea acestui bun imobil urmează de evaluat la suma de 3 375 522 de lei.

Referitor la dobânda de întârziere calculată pentru neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești partea apelantă consideră că aceasta formează suma de 3 785 347,36 de lei pentru perioada reală de neexecutare 29.06.2013 - 18.11.2019.

Consideră partea recurentă că în cazul dat se constată pe deplin încălcarea art. 6 al CEDO urmare a încălcării termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești irevocabile din 07.08.2013, în coroborare cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, încălcarea dreptului de proprietate al SA „Autocomerț-Service”, care este valabil încă din 30.10.2012, dar imposibil de notat în Registrul bunurilor imobile, situație în care prejudiciile suportate de către SA „Autocomerț-Service” urmează să fie reparate în mod integral.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 19 ianuarie 2022 (f.d. 251, vol. I). Astfel recursul depus la 17 martie 2022 de către SA „Autocomerț-Service”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 04 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii. Însă până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs,

întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SA „Autocomerț-Service”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul înaintat de Societatea pe Acțiuni „Autocomerț-Service”, reprezentată de avocatul Alexandru Bot.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh